

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥ అథ పంచమ కాణ్డే ప్రథమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ సావిత్రాణి జుహోతి ప్రసూత్యై చతుర్స్సహితేన జుహోతి చతుష్పాదః పశవః
పశూసేవావ రున్ధే చతస్రో దిశో దిక్ష్యేవ ప్రతి తిష్ఠతి ఛన్దాగ్ంసి దేవేభ్యోఽపాక్రామన్న
వోఽభాగాని హవ్యం వక్ష్యామ ఇతి తేభ్య ఏతచ్ఛతుర్స్సహితమధారయన్పురోఽనువాక్యాన్యై
యాజ్యాయై దేవతాయై వషట్కారాయ యచ్ఛతుర్స్సహితం జుహోతి ఛన్దాగ్స్యేవ
తత్ప్రీణాతి తాన్యస్య ప్రితాని దేవేభ్యో హవ్యం వహన్తి యం కామయేత [౧]
పాపీయాన్ధాన్యదిత్యేకైకం తస్య జుహుయాదాహుతీభిరేవైనమప గృహ్ణాతి పాపీయాన్భవతి
యం కామయేత వసీయాన్ధాన్యదితి సర్వాణి తస్యాఽనుద్రుత్య
జుహుయాదాహుత్యైవైనమభి క్రమయతి వసీయాన్భవత్యథో యజ్ఞస్యైవైషాఽభిక్రాన్తిరేతి
వా ఏష యజ్ఞముఖాదృద్ధ్యా యోఽగ్నిర్దేవతాయా ఏత్యష్టావేతాని సావిత్రాణి
భవన్త్యష్టాక్షరా గాయత్రీ గాయత్రీ- [౨] ఽగ్నిస్తేనైవ యజ్ఞముఖాదృద్ధ్యా అగ్నిర్దేవతాయై
సైత్యష్టా సావిత్రాణి భవన్త్యాహుతిర్నవమీ త్రివృతమేవ యజ్ఞముఖే వి యాతయతి యది
కామయేత ఛన్దాగ్ంసి యజ్ఞయశసేనాఽర్పయేయమిత్యృచమన్తమాం కుర్యాచ్ఛన్దాగ్స్యేవ
యజ్ఞయశసేనార్పయతి యది కామయేత యజమానం యజ్ఞయశసేనాఽర్పయేయమితి
యజురన్తమం కుర్యాద్యజమానమేవ యజ్ఞయశసేనాఽర్పయత్యృచా స్తోమగ్ం
సమర్థయేత్యా- [౩] హ సమృద్ధ్యై చతుర్భిరభిమా దత్తే చత్వారి ఛన్దాగ్ంసి ఛన్దోభిరేవ
దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇత్యాహ ప్రసూత్యా అగ్నిర్దేవేభ్యో నిలాయత స వేణుం
ప్రాఽవిశథ్న ఏతామూతిమను సమచరద్యద్వేణోః సుషిరగ్ం సుషిరాఽభిర్భవతి స
యోనిత్వాయ సయత్రయత్వాఽవసత్తత్కృష్ణమభవత్కల్మాషీ భవతి రూపసమృద్ధ్యా

ఉభయతః క్షూర్భవతీతశ్చాముతశ్చార్కస్యావరుద్ధ్యే వ్యామమాత్రీ భవత్యేతావద్వై
 పురుషే వీర్యం వీర్యసమ్మితాపరిమితా భవత్యపరిమితస్యావరుద్ధ్యే యో వనస్పతీనాం
 ఫలగ్రహిః స ఏషాం వీర్యావాన్ఫలగ్రహిర్వేణుర్వేణవీ భవతి వీర్యస్యావరుద్ధ్యే||౪||

కామయేత గాయత్రీర్థయేతి చ సప్తవిగ్ంశతిశ్చ||5.1.1||

వృద్ధం వా ఏతద్యజ్ఞస్య యదయజుష్యేణ క్రియత
 ఇమామగృభ్ణన్తశనామృతస్యేత్యశ్వాభిధానీమా దత్తే యజుష్పృత్యై యజ్ఞస్య సమృద్ధ్యై
 ప్రతూర్తం వాజిన్నా ద్రవేత్యశ్వమభి దధాతి రూపమేవాస్యైతన్మహిమానం వ్యాచష్టే
 యుఇష్టాధాగ్ం రాసభం యువమితి గర్దభమసత్యేవ గర్దభం ప్రతి ష్టాపయతి
 తస్మాదశ్వాద్గర్దభోఃసత్తరో యోగేయోగే తవస్తరమిత్యాహ [౫] యోగేయోగ ఏవైనం
 యుజ్మే వాజీవాజీ హవామహ ఇత్యాహాన్తం పై వాజోన్మమేవావ రున్ధే సఖాయ
 ఇన్త్రమూతయ ఇత్యాహేన్త్రియమేవావ రున్ధేగ్నిర్ధేవేభ్యో నిలాయత తం
 ప్రజాపతిరన్వవిన్దత్ప్రాజాపత్యోశ్వోశ్వేన సం భరత్యనువిత్త్యై పాపవస్యసం వా
 ఏతత్క్రియతే యచ్ఛ్రేయసా చ పాపీయసా చ సమానం కర్మ కుర్వన్తి పాపీయాన్- [౬]
 హ్యశ్వాద్గర్దభోశ్వం పూర్వం నయన్తి పాపవస్యసస్య వ్యావృత్త్యై తస్మాచ్ఛ్రేయాగ్ంసం
 పాపీయాన్పుశ్చాదస్వేతి బహుర్వై భవతో భ్రాతృవ్యో భవతీవ ఖలు వా ఏష యోగ్నిం
 చినుతే వజ్ర్యశ్వః ప్రతూర్వస్నేహ్యవక్రామన్నశస్తీరిత్యాహ వజ్రేణైవ పాప్మానం భ్రాతృవ్యమవ
 క్రామతి రుద్రస్య గాణపత్యాదిత్యాహ రౌద్రా పై పశవో రుద్రాదేవ [౭] పశూన్నిర్యాచ్యాత్మనే
 కర్మ కురుతే పూష్ణా సయుజా సహేత్యాహ పూషా వా అధ్వనాగ్ం సన్నేతా సమప్త్యై
 పురీషాయతనో వా ఏష యదగ్నిరజ్గిరసో వా ఏతమగ్నీ దేవతానాగ్ం సమభరన్పుథివ్యాః
 సధస్థాదగ్నిం పురీష్యమజ్గిరస్వదచ్ఛేహేత్యాహ సాయతనమేవైనం దేవతాభిః సం భరత్యగ్నిం
 పురీష్యమజ్గిరస్వదచ్ఛేమ ఇత్యాహ యేన [౮] సజ్గచ్ఛతే వాజమేవాస్య వృజ్మే

ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాకగ్నిః సమ్భుత్య ఇత్యాహురియం వై ప్రజాపతిస్తస్యా ఏతచ్ఛ్రుతం
యద్వల్మీకోకగ్నిం పురీష్యమజ్గిరస్వద్భరిష్యామ ఇతి వల్మీకవపాముప తిష్యతే సాక్షాదేవ
ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాకగ్నిగ్ం సం భరత్యగ్నిం పురీష్యమజ్గిరస్వద్భరామ ఇత్యాహ యేన
సజ్గచ్ఛతే వాజమేవాకస్య వృజ్జేకన్వగ్నిరుషసామగ్ర- [F] మఖ్యదిత్యాహోనుఃఖ్యాత్యా
ఆగత్య వాజ్యధ్వన ఆక్రమ్య వాజిన్పుథివీమిత్యాహేచ్ఛత్యేవైనం పూర్వయా విన్దత్యుత్తరయా
ద్వాభ్యామా క్రమయతి ప్రతిష్ఠిత్యా అనురూపాభ్యాం తస్మాదనురూపాః పశవః ప్ర జాయస్తే
ద్యౌస్తే పృష్ఠం పృథివీ సధస్థమిత్యాహైభ్యో వా ఏతం లోకేభ్యః ప్రజాపతిః
సమైరయద్రూపమేవాకస్యైతన్మహిమానం వ్యాచష్టే వజ్రీ వా ఏష యదశ్వో
దద్భిరన్యతోదభ్యో భూయాఃలోమభిరుభయాదభ్యో యం ద్విష్యాత్తమధస్పదం
ధ్యాయేద్వజ్రేణైవైనగ్ం స్పృణుతే||[౧౦]

ఆహ పాపీయాన్సుద్రాదేవ యేనాకగ్ం వజ్రీ వై సప్తదశ చ||5.1.2||

ఉత్క్రామోదక్రమీదితి ద్వాభ్యాముత్క్రమయతి ప్రతిష్ఠిత్యా అనురూపాభ్యాం
తస్మాదనురూపాః పశవః ప్ర జాయస్తేకప ఉప సృజతి యత్ర వా ఆప ఉపగచ్ఛన్తి
తదోషధయః ప్రతి తిష్యన్తోషధీః ప్రతితిష్యన్తిః పశవోకను ప్రతి తిష్యన్తి పశూన్ యజ్ఞో
యజ్ఞం యజమానో యజమానం ప్రజాస్తస్మాదప ఉప సృజతి ప్రతిష్ఠిత్యై
యదధ్వర్యురనగ్నావాహుతిం జుహూయాదన్ధోధ్వర్యుః [౧౧] స్వాద్రక్షాగ్ంసి యజ్ఞగ్ం
హన్యుర్హిరణ్యముపాస్య జుహోత్యగ్నివత్యేవ జుహోతి నాన్ధోధ్వర్యుర్భవతి న యజ్ఞగ్ం
రక్షాగ్ంసి ఘ్నున్తి జిఘర్మ్యగ్నిమ్మనసా ఘృతేసేత్యాహ మనసా హి పురుషో
యజ్ఞమభిగచ్ఛతి ప్రతిక్ష్యన్తం భువనాని విశ్వేత్యాహ సర్వగ్ం హ్యేష ప్రత్యజ్జేతి పృథుం
తిరశ్చా వయసా బ్రహన్తమిత్యాహాల్పౌ హ్యేష జాతో మహాన్ [౧౨] భవతి వ్యచిష్టమన్నగ్ం
రభసం విదానమిత్యాహోకన్నమేవాకస్మై స్వదయతి సర్వమస్మై స్వదతే య ఏవం వేదాక

త్వా జిఘర్మి వచసా ఘృతేనేత్యాహ తస్మాద్యత్పురుషో మనసాఽభిగచ్ఛతి తద్వాచా
 వదత్యరక్షసేత్యాహ రక్షసామపహత్యై మర్యశ్రీః స్పృహయద్వర్ణో
 అగ్నిరిత్యాహఽపచితిమేవాఽస్మిన్దధాత్యపచితిమాన్భవతి య ఏవం [౧౩] వేద మనసా త్వై
 తామాఘ్నమర్హతి యామధ్వర్యురనగ్నావాహుతిం జుహోతి మనస్వతీభ్యాం
 జుహోత్యాహుత్యోరాప్త్యై ద్వాభ్యాం ప్రతిష్ఠిత్యై యజ్ఞముఖేయజ్ఞముఖే వై క్రియమాణే
 యజ్ఞగ్ం రక్షగ్ంసి జిఘగ్ంసన్త్యేతర్హి ఖలు వా ఏతద్యజ్ఞముఖం
 యర్హేనదాహుతిరశ్నుతే పరి లిఖతి రక్షసామపహత్యై తిస్సభిః పరి లిఖతి త్రివృద్వా
 అగ్నిర్యావానేవాఽగ్నిస్తస్మాద్రక్షగ్ంస్యప హన్తి [౧౪] గాయత్రియా పరి లిఖతి తేజో వై గాయత్రీ
 తేజస్తేనైవం పరి గృహ్ణతి త్రిష్టుభా పరి లిఖతీన్త్రియం వై త్రిష్టుగిన్త్రియేణైవైవం పరి
 గృహ్ణత్యనుష్టుభా పరి లిఖత్యనుష్టుప్సర్వాణి ఛన్దాగ్ంసి పరిభూః పర్యాప్త్యై
 మధ్యతోఽనుష్టుభా వాగ్వా అనుష్టుప్తస్మాన్మధ్యతో వాచా వదామో గాయత్రియా
 ప్రథమయా పరి లిఖత్యథాఽనుష్టుభాథ త్రిష్టుభా తేజో వై గాయత్రీ
 యజ్ఞోఽనుష్టుగిన్త్రియం త్రిష్టుప్తేజసా చైవేన్త్రియేణ చోభయతో యజ్ఞం పరి గృహ్ణతి||[౧౫]
 అన్ధోధ్వర్యుర్మహాన్భవతి య ఏవగ్ం హన్తి త్రిష్టుభా తేజో వై గాయత్రీ త్రయోదశ చ||5.1.3||

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇతి ఖనతి ప్రసూత్యా అథో ధూమమేవైతేన జనయతి
 జ్యోతిష్మన్తం త్వాఽగ్ని సుప్రతీకమిత్యాహ జ్యోతిరేవైతేన జనయతి సోఽగ్నిర్జాతః ప్రజాః
 శుచాఽఽర్చయత్తం దేవా అర్ధర్షేనాఽశమయజ్ఞేవం ప్రజాభ్యోఽహిగ్ంసన్తమిత్యాహ ప్రజాభ్య
 ఏవైవగ్ం శమయతి ద్వాభ్యాం ఖనతి ప్రతిష్ఠిత్యా అపాం పృష్ఠమసీతి పుష్కరపర్ణమా [౧౬]
 హరత్యపాం వా ఏతత్పుష్పం యత్పుష్కరపర్ణగ్ం రూపేణైవైనదా హరతి పుష్కరపర్ణేన సం
 భరతి యోనిర్వా అగ్నేః పుష్కరపర్ణగ్ం సయోనిమేవాగ్నిగ్ం సం భరతి కృష్ణాజినేన సం
 భరతి యజ్ఞో వై కృష్ణాజినం యజ్ఞేనైవ యజ్ఞగ్ం సం భరతి యద్గ్రామ్యాణాం పశూనాం

చ॒ర్మ॒ణా స॒మ్భ॒రే॒ద్గ్రా॒మ్యా॒న్పు॒శూ॒శ్చా॒చా॒ర్ప॒యేత్కృ॒ష్ణా॒జినే॒న స॒ం భ॒ర॒త్యా॒ర॒ణ్యా॒నే॒వ
 ప॒శూన్- [౧౭] ఇ॒చ్ఛా॒చా॒ర్ప॒యతి త॒స్మా॒ధ్న॒మా॒వత్ప॒శూ॒నాం ప్ర॒జాయ॑మా॒నానా॒మార॒ణ్యాః
 ప॒శవః క॒నీ॒యాగ్ం॒సః శు॒చా హ్యతా॑ లో॒మతః॑ స॒ం భ॒ర॒త్యతో॒ హ్యస్య॑ మే॒ధ్యం కృ॒ష్ణా॒జినం
 చ పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణం చ స॒గ్గ్ స్తృ॒ణాతీ॒యం వై కృ॒ష్ణా॒జిన॑మసౌ
 పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణమా॒భ్యామే॒వైన॑ము॒భయ॑తః పరి గృ॒హ్ణా॒త్యగ్ని॒ర్దేవే॒భ్యో ని॒లా॒యత॑
 తమ॑ధ॒ర్వాఽన్వ॑ప॒శ్యద॑ధ॒ర్వా త్వా ప్ర॒థ॒మో ని॒ర॒మ॒న్థద॑గ్ను ఇ॒త్యా- [౧౮] హ య
 ఏ॒వైన॑మన్వ॒పశ్య॑తే॒నైవైన॑గ్ం స॒ం భ॒రతి॑ త్వా॒మగ్నే॑ పు॒ష్కరా॒దధీ॑త్యాహ పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణే
 హ్యే॒నము॑ప॒శ్రిత॑మవి॒న్ధత్త॑ము త్వా ద॒ధ్య జ్ఞృ॑షిరిత్యాహ ద॒ధ్యజ్వా ఆ॑ధ॒ర్వణ॑స్తే॒జస్వా॒స్యసీ॒తేజ॑
 ఏ॒వాఽస్మి॑న్దధాతి తము త్వా పా॒థ్యో వృ॑షేత్యాహ పూ॒ర్వమే॒వోది॑తముత్తరే॒ణాభి॑ గృ॒హ్ణాతి
 [౧౯] చ॒త॒సృ॒భిః స॒ం భ॒రతి॑ చ॒త్వారి॑ ఛ॒న్దాగ్ం॒సి ఛ॒న్దో॒భిరే॒వ గా॒యత్రీ॑భి॒ర్బ్రా॒హ్మణ॑స్య గా॒యతో
 హి బ్రా॒హ్మణ॑స్త్రి॒ష్టుగ్భి॑ రా॒జన్య॑స్య త్రి॒ష్టుభో॑ హి రా॒జన్యో యం కా॒మయే॑త
 వ॒సీయా॑న్థాన్యది॒త్యుభ॑యీభి॒స్తస్య॑ స॒ం భ॒రేతే॑జశ్చై॒వాఽస్మా ఇ॒న్ద్రియం॑ చ స॒మీచీ॑
 దధా॒త్యష్టా॑భిః స॒ం భ॒రత్య॑ష్టాక్షరా గా॒యత్రీ॑ గా॒యతో॑గ్ని॒ర్యావా॒నేవా॑గ్ని॒స్తగ్ం స॒ం భ॒రతి॑
 సీ॒ద హో॑తరిత్యాహ దే॒వతా॑ ఏ॒వాఽస్మై స॒గ్ం సా॑దయతి ని హో॑తేతి మను॒ష్యాన్ధ॑గ్ం
 సీ॒దస్వీ॑తి వయాగ్ం స॒జని॑ష్వా హి జే॒న్యో అగ్ని॑ అహ్నోమి॒త్యాహ దే॒వమను॑ష్యానే॒వాఽస్మై
 స॒గ్ంస॒న్నాన్పు॑ జనయతి॥[౨౦]

ఐ॒వ ప॒శూని॑తి గృ॒ణాతి హో॑తరితి స॒ప్తవి॑గ్ంశతిశ్శ॥5.1.4॥

క్రూ॒రమి॑వ వా అ॒స్యా ఏ॒తత్కరో॑తి యత్థ॒నత్య॑ప ఉ॒ప సృ॒జత్యా॑పో వై శా॒న్తాః
 శా॒న్తాభి॑రే॒వాఽస్మై శు॒చగ్ం శ॒మయ॑తి స॒ం తే వా॒యుర్మా॒తరి॑శ్వా దధా॒త్విత్యా॑హ ప్రా॒ణో వై
 వా॒యుః ప్రా॒ణేనై॒వాఽస్మై ప్రా॒ణగ్ం స॒ం దధా॑తి స॒ం తే వా॒యురి॑త్యాహ
 త॒స్మాద్వా॒యుప్ర॑చ్యతా ది॒వో వృ॑ష్టిరీ॒ర్దే తస్మై॑ చ దే॒వి వష॑డస్తు [౨౧] తు॒భ్యమి॑త్యాహ

షడ్వా॑ ఋ॒తవ॑ ఋ॒తుష్వే॑వ వృ॒ష్టిం దధా॑తి తస్మా॑ధ్స్వ॒ర్వాన్పు॒తూన్స్వ॒ర్షతి॑
 యద్వ॑షత్కు॒ర్యాద్యా॒తయా॑మా॒న్య వ॑షత్కారః॒ స్వాద్య॑న్న వ॒షత్కు॒ర్యాద్రక్షా॑గ్ంసి
 య॒జ్ఞగ్ం హ॒న్యర్వ॑డిత్యాహ పరో॑క్షమే॒వ వ॑షత్కరోతి నాన్య॑ యాతయామా వ॒షత్కారో॑
 భవ॑తి న య॒జ్ఞగ్ం రక్షా॑గ్ంసి ఘ్ను॒న్తి సు॒జాతో జ్యోతి॑షా సహిత్యనుష్టుభోప నహ్యత్యనుష్టు-
 [౨౨] ప్సర్వా॑ణి చ॒న్దాగ్ంసి॑ చ॒న్దాగ్ంసి॑ ఖలు॒ వా అగ్నేః॑ ప్రియా తనూః ప్రియయై॒వైనం॑ తనువా
 పరి దధా॑తి వేదుకో వాసో భవ॑తి య ఏ॒వం వేద॑ వారుణో వా అగ్నిరుపనద్ధ ఉదు తిష్ఠ
 స్వధ్వరోర్ధ్వ॑ ఊ॒ ఘ॒ ణ ఊతయ॑ ఇతి సావిత్రీభ్యాముత్తిష్ఠతి స॒వితృప్ర॑సూత
 ఏ॒వాన్స్యోర్ధ్వాం॑ వరుణమే॒నిము॑ద్భజతి ద్వాభ్యాం ప్రతిష్ఠిత్యై స జాతో గర్భో అసి [౨౩]
 రోదన్యోరిత్యాహేమే॒ వై రోద॑సీ తయోరే॒ష గర్భో॑ యదగ్నిస్తస్మాదే॒వమాహ॑గ్ని చారుర్విభృత
 ఓషధీష్విత్యాహ॑ యదా హ్యే॒తం విభ॑రన్త్యథ చారుతరో భవ॑తి ప్ర మాతృభ్యో అధి
 కనిక్రదద్గా ఇత్యాహౌషధయో వా అస్య మాతరస్తాభ్య ఏ॒వైనం॑ ప్ర చ్యావయతి స్థిరో భవ
 వీడ్వజ్గ ఇతి గర్దభ ఆ సాదయతి [౨౪] సన్నహ్యత్యే॒వైనమే॒తయా॑ స్థిమ్నీ గర్దభే॒న సం భ॑రతి
 తస్మాద్గర్దభః పశూ॒నాం భార॑భారితమో గర్దభే॒న సం భ॑రతి
 తస్మాద్గర్దభోన్యనాలేశేత్యన్యాన్పుశూన్మే॒ద్యత్యన్నగ్ం॑ హ్యేనేనాన్కగ్ం సం భరన్తి గర్దభే॒న
 సం భ॑రతి తస్మాద్గర్దభో ద్విరే॒తాః సన్క॑నిష్ఠం పశూ॒నాం ప్ర జాయ॑తేన్గిర్హ్యస్య యోనిం
 నిర్దహతి ప్రజాసు వా ఏ॒ష ఏ॒తర్హ్యోరూ॑థః [౨౫] స ఈశ్వరః ప్రజాః శుచా ప్రదహః శివో
 భవ ప్రజాభ్య ఇత్యాహ ప్రజాభ్య ఏ॒వైనగ్ం॑ శమయతి మానుషీభ్యస్త్వమజ్గిర ఇత్యాహ
 మానవ్యో హి ప్రజా మా ద్యావాపుథివీ అభి శూశుచో మాన్తరిక్షం మా
 వనస్పతీనిత్యాహైభ్య ఏ॒వైనం॑ లోకేభ్యః శమయతి ప్రైతు వాజీ కనిక్రదదిత్యా హవాజీ హ్యేష
 నానదద్రాసభః పత్వేత్యా- [౨౬] హ రాసభ ఇతి హ్యేతమృషయోవదన్భరన్నగ్నిం
 పురీష్యమిత్యాహోన్గిగ్ం హ్యేష భరతి మా పాద్యాయుషః పురేత్యాహోన్యరేవాన్స్మిన్దధాతి
 తస్మాద్గర్దభః సర్వ॑మాయురేతి తస్మాద్గర్దభే పురాన్యాయుషః ప్రమీ॑తే బిభ్యతి వృషాన్గ్నిం

వృషణం భరన్నిత్యాహ వృషా హ్యేష వృషాగ్నిరపాం గర్భగ్ం [౨౭]
 సముద్రియమిత్యాహాపాఁగ్ హ్యేష గర్భో యదగ్నిరగ్న ఆ యాహి వీతయ ఇతి వా ఇమౌ
 లోకౌ వ్యేతామగ్న ఆ యాహి వీతయ ఇతి యదాహాఁనయోర్లోకయోర్వ్యత్త్యే ప్రచ్యుతో వా
 ఏష ఆయతనాదగతః ప్రతిష్ఠాగ్ం స ఏతర్హ్యధ్వర్యుం చ యజమానం చ
 ధ్యాయత్యృతగ్ం సత్యమిత్యాహేయం వా ఋతమసౌ [౨౮] సత్యమనయోరేపైనం ప్రతి
 ష్ఠాపయతి నాఁఁర్తిమార్ఘత్యధ్వర్యుర్న యజమానో వరుణో వా ఏష యజమానమభ్యైతి
 యదగ్నిరుపనద్ధ ఓషధయః ప్రతి గృహ్ణేతాఁగ్నిమేతమిత్యాహ శాస్త్యై వ్యస్యన్విశ్వా
 అమతీరరాతీరిత్యాహ రక్షసామప హత్యై నిషీదన్తో అప దుర్మతిగ్ం హనదిత్యాహ
 ప్రతిష్ఠిత్యా ఓషధయః ప్రతి మోదధ్వ- [౨౯] మ్మీనమిత్యాహౌషధయా వా అగ్నిర్భాగధేయం
 తాభిరేపైనగ్ం సమర్థయతి పుష్పావతీః సుపిప్పలా ఇత్యాహ తస్మాదోషధయః ఫలం
 గృహ్ణన్త్యయం వో గర్భ ఋత్వియః ప్రత్నగ్ం సధస్థమాఁసదదిత్యాహ యాభ్య ఏపైనం
 ప్రచ్యావయతి తాస్వేపైనం ప్రతి ష్ఠాపయతి ద్వాభ్యాముపావహరతి ప్రతిష్ఠిత్యై||[౩౦]
 అన్వసుష్టుబసీ సాదయత్యారూఢః పత్వేతి గర్భమసౌ మోదధ్వం ద్విచత్వారిగ్ంశచ||5.1.5||

వారుణో వా అగ్నిరుపనద్ధో వి పాజసేతి వి స్రగ్ంసయతి సవితృప్రసూత ఏవాఁస్య విషూచీం
 వరుణమేనిం వి సృజత్యప ఉప సృజత్యాపో వై శాంతాః శాంతాభిరేవాఁస్య శుచగ్ం శమయతి
 తిసృభిరుప సృజతి త్రివృద్వా అగ్నిర్యావాసేవాఁగ్నిస్తస్య శుచగ్ం శమయతి మిత్రః
 సగ్ంసృజ్య పృథివీమిత్యాహ మిత్రో వై శివో దేవానాం తేనైవై- [౩౦] నగ్ం సగ్ం సృజతి
 శాస్త్యై యద్గ్రామ్యాణాం పాత్రాణాం కపాలైః సగ్ంసృజేద్గ్రామ్యాణి పాత్రాణి
 శుచాఁర్పయేదర్మకపాలైః సగ్ం సృజత్యేతాని వా అనుపజీవనీయాని తాస్వేవ
 శుచాఁర్పయతి శర్కరాభిః సగ్ం సృజతి ధృత్యా అథో శన్త్వాయాఁజలోపైః సగ్ం
 సృజత్యేషా వా అగ్నీః ప్రియా తనూర్యదజా ప్రియయైవైనం తనువా సగ్ం సృజత్యథో

తే॒జ॒సా కృ॒ష్ణా॒జిన॒స్య లో॒మ॒భిః స॒గ్ం [32] సృ॒జతి॒ య॒జ్ఞో వై కృ॒ష్ణా॒జినం॒ య॒జ్ఞే॒వైవ
 య॒జ్ఞగ్ం స॒గ్ం సృ॒జతి రు॒ద్రాః స॒మ్భృ॒త్య పృ॒థివీ॒మిత్యా॒హైతా వా ఏ॒తం దే॒వతా అగ్రే
 స॒మ॒భర॒న్తాభిరే॒పైన॒గ్ం సం భ॑రతి మ॒ఖస్య శి॒రోఽసీ॒త్యాహ య॒జ్ఞో వై మ॒ఖస్త॒స్యైత॒చ్ఛిరో
 యదు॒ఖా తస్మాదే॒వమా॒హ య॒జ్ఞస్య పదే స్థ ఇ॒త్యాహ య॒జ్ఞస్య హ్యేతే [33] పదే అథో
 ప్రతి॒ష్ఠిత్యై ప్రా॒న్యాభి॒ర్యచ్ఛత్య॒న్వవై॒ర్యన్త్రయతే॑ మిథున॒త్వాయ త్పృ॒థ్విం కరోతి॑ త్రయ
 ఇ॒మే లో॒కా ఏ॒షాం లో॒కానా॒మాప్త్యై ఛన్దో॒భిః కరోతి॑ వీ॒ర్యం వై ఛన్దాగ్ం॒సి వీ॒ర్యేణై॒వైనాం కరోతి॑
 య॒జుషా॒ బిలం కరోతి॑ వ్యావృ॒త్యా ఇ॒యతీం కరోతి॑ ప్ర॒జాప॑తినా య॒జ్ఞము॒ఖేన స॒మ్మితాం
 ద్వి॒స్తనాం కరోతి॑ ద్యా॒వాపృ॒థివ్యోర్దో॒హయ చతుః॒స్తనాం కరోతి॑ ప॒శూనాం
 దో॒హయా॒ష్టాస్తనాం కరోతి॑ ఛన్ద॒సాం దో॒హయ న॒వాశ్రి॒మభి॒చర॑తః కు॒ర్యాత్ప్ర॒వృత॑మే॒వ
 వ॒జ్రగ్ం స॒మ్భృ॒త్య భ్రాతృ॑వ్యా॒య ప్ర హ॑రతి స్తృ॒త్యై కృ॒త్వాయ సా మ॒హీము॒ఖామితి ని
 ద॒ధాతి దే॒వతా॑స్వే॒వైనాం ప్రతి॑ ష్టాప॒యతి॥[34]

తే॒నైవ లో॒మ॒భిస్స॒మేతే అ॒భిచ॑రత ఏ॒కవి॒గ్ంశతి॑శ్శు॥5.1.6॥

స॒ప్తభి॑ర్దూప॒యతి స॒ప్త వై శీ॒ర్షణ్యాః ప్రా॒ణాః శి॒ర ఏ॒తద్య॒జ్ఞస్య యదు॒ఖా శీ॒ర్షస్సే॒వ
 య॒జ్ఞస్య ప్రా॒ణాన్ద॒ధాతి తస్మా॑థస్స శీ॒ర్షన్ప్రా॒ణా అ॒శ్వశకే॑న ధూప॒యతి ప్రా॒జాప॑త్యో వా
 అ॒శ్వః స॒యాని॒త్వయా॒దితి॒స్త్విత్యా॒హేయం వా అది॒తిరది॒త్యైవా॒దిత్యాం ఖ॒నత్య॑స్యా
 అ॒క్రూర॒జ్కారా॒య న హి స్వః స్వగ్ం హి॒నస్తి దే॒వానాం త్వా ప॒త్నీరి॒త్యాహ దే॒వానాం [35] వా
 ఏ॒తాం ప॒త్నయో॒గ్రేకృ॒ర్వన్తాభిరే॒పైనాం దధా॑తి ధి॒షణా॑స్త్విత్యా॒హ వి॒ద్యా వై ధి॒షణా
 వి॒ద్యాభిరే॒పైనా॒మభీ॑న్దే గ్నాస్త్విత్యా॒హ ఛన్దాగ్ం॒సి వై గ్నాశ్చ॑న్దో॒భిరే॒పైనాగ్ శ్ర॒పయ॑తి
 వ॒రూత్ర॑యస్త్విత్యా॒హ హో॒త్రా వై వ॒రూత్ర॑యో హో॒త్రాభిరే॒పైనాం ప॒చతి జ॒నయ॑స్త్విత్యా॒హ
 దే॒వానాం వై ప॒త్నీ [36] ర్జ॒నయ॑న్తాభిరే॒పైనాం ప॒చతి ష॒డ్భిః ప॒చతి ష॒డ్వా ఋ॒తవ
 ఋ॒తుభిరే॒పైనాం ప॒చతి ద్విః ప॒చన్తి॒త్యాహ తస్మాద్ ద్విః సం॒వధ్స॑రస్య స॒స్యం ప॒చ్యతే

వారు॑ఋ॒ఖాఽభీ॑ద్ధా మై॒త్రియా॑పైతి శా॒న్త్యే దే॒వస్త్వా స॒వితో॑ద్వప॒త్విత్యా॑హ స॒వితృ॑ప్రసూత
 ఏ॒వైనాం॑ బ్ర॒హ్మణా॑ దే॒వతా॑భిరుద్వప॒త్యప॑ద్యమానా పృ॒థివ్యా॑శా దిశ ఆ పృ॒ణే- [32] త్యా॑హ
 తస్మా॑దగ్నిః స॒ర్వా దిశో॑ఽను వి భా॒త్యుత్తి॑ష్ఠ బృ॒హతీ॑ భ॒వోర్ధ్వా తి॑ష్ఠ ధ్రు॒వా త్వమి॑త్యా॒హ
 ప్రతి॑ష్ఠిత్యా అ॒సుర్యం॑ పా॒త్రమ॑నాచ్ఛ॒ణ్ణమా చ్చ॑ణత్తి దే॒వత్రా॑కరజక్షీరేణాఽఽ చ్చ॒ణత్తి
 పర॑మం వా ఏ॒తత్ప్రయా॑ యదజక్షీరం పర॑మే॒ణైవైనాం॑ ప॒యసాఽఽ చ్చ॑ణత్తి య॒జుషా॑
 వ్యావృ॑త్త్య చ॒న్దోభి॑రా చ్చ॒ణత్తి చ॒న్దోభి॑ర్వా ఏ॒షా క్రి॑యతే చ॒న్దోభి॑రే॒వ చ॒న్దాగ్గ్స్యా చ్చ॑ణత్తి॥

[30]

ఆహ దే॒వానాం॑ వై ప॒త్నీః పృ॒ణేషా॑ షట్స॒||5.1.7||

ఏక॑విగ్ంశత్యా మా॒షైః పు॒రుష॑శీర్షమ॒వైఽత్యమే॑ధ్యా వై మా॒షా అమే॑ధ్యం
 పు॒రుష॑శీర్షమమే॒ధ్యైరే॒వాఽస్యామే॑ధ్యం నిర॑వదాయ మే॒ధ్యం కృ॑త్వాఽఽ
 హ॒రత్యే॑కవిగ్ంశతిర్భవన్త్యేకవిగ్ంశో వై పు॒రుషః పు॒రుష॑స్యాఽఽప్త్యై వ్యృ॒ద్ధం వా
 ఏ॒తత్ప్రా॑ణైరమే॒ధ్యం య॑త్పురుషశీర్షగ్ం స॒ప్తధా॑ వి॒తృణ్ణాం॑ వ॒లీక॑వపాం ప్రతి ని ద॒ధాతి
 స॒ప్త వై శీర్ష॑ణ్యాః ప్రా॒ణాః ప్రా॑ణైరే॒వైన॑థసమర్థయతి మే॒ధ్యత్వా॑య యావ॑న్తో [3౯] వై
 మృ॒త్యుబ॑న్ధవస్తీ॒షాం య॑మ ఆధిప॒త్యం పరీ॑యాయ యమగా॒థాభిః పరి గా॑యతి
 యమాదే॒వైన॑ద్వృ॒జ్మే తి॒సుభిః పరి గా॑యతి త్రయ ఇ॒మే లో॒కా ఏ॒భ్య ఏ॒వైన॑లోకే॒భ్యో
 వృ॒జ్మే తస్మా॑ద్గా॒యతే న దే॒యం గా॒థా హి తద్వృ॒జ్మేఽగ్ని॑భ్యః ప॒శూనా॑ లభతే కా॒మా వా
 అ॒గ్నయః కా॒మానే॒వాఽవ రు॑న్ధీయత్ప॒శూన్నాఽల॑భేతానవరుద్ధా అ॒స్య [౪౦] ప॒శవః
 స్యు॒ర్యత్ప॒ర్యగ్ని॑కృతానుథస్సజే॒ద్యజ్ఞపే॑శసం కు॒ర్యాద్య॑థస్థాగ్గ్స్థాపయే॒ద్యాత॑యామాని శీర్షా॑ణి
 స్యు॒ర్యత్ప॒శూనా॑లభతే తే॒నైవ ప॒శూన॑వ రు॑న్ధీ యత్ప॒ర్యగ్ని॑కృతానుథస్సజతి
 శీర్షా॑ మయాతయామత్వా॒య ప్రా॑జాపత్యే॒న సగ్గ్ స్థా॑పయతి య॒జ్ఞో వై ప్ర॑జాపతిర్యజ్ఞ
 ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రతి॑ ష్ఠాపయతి ప్ర॒జాపతిః ప్ర॑జా అ॒స్సృజ॑త స రిరి॒చానో॑ఽమన్యత స ఏ॒తా

ఆప్రి॑రప॒శ్యతా॒భిర్వై॑ స ము॒ఖత॑ [౪౦] ఆత్మా॒నమా॑ప్రీ॒ణీత॑ యదే॒తా ఆప్రి॑యో భవ॒న్తి యజ్ఞో॑
వై ప్ర॒జాప॑తి॒ర్యజ్ఞమే॒వైతా॒భిర్ముఖ॑త ఆ ప్రీ॒ణాత్య॑పరిమిత॒చన్దసో॑ భవ॒న్త్యపరి॑మితః ప్ర॒జాప॑తిః
ప్ర॒జాప॑తే॒రాప్త్యా॑ ఊ॒నాతి॑రిక్తా మి॒ధునాః॑ ప్ర॒జాత్యై॑ లోమ॒శం వై నామై॑తచ్ఛన్దః ప్ర॒జాప॑తేః
పశ॒వో లోమ॑శాః పశూ॒నేవా॑వ రు॒న్ధే సర్వా॑ణి వా ఏ॒తా రూపా॑ణి సర్వా॒ణి రూపా॑ణ్యగ్నౌ
చి॒త్యే క్రి॒యన్తే॑ తస్మాదే॒తా అగ్ని॑శ్చి॒త్యస్య॑ [౪౧] భవ॒న్త్యేకవి॑గ్ంశతిగ్ం సామి॒ధేనీ॑రన్వాహ
రు॒గ్వా ఏక॑విగ్ంశో రు॒చమే॒వ గచ్ఛ॑త్యథో ప్రతి॒ష్ఠామే॒వ ప్రతి॒ష్ఠా
హ్యేక॑విగ్ంశశ్చతు॒ర్విగ్ంశతి॑మన్వాహ చతు॒ర్విగ్ంశతి॑రర్థమాసాః సంవ॒ధ్సరః॑
సంవ॒ధ్సరో॑గ్నిర్వైశ్వా॒నరః॑ సాక్షాదే॒వ వైశ్వా॒నరమ॑వ రు॒న్ధే పరా॑చీరన్వా హపరా జీ॒వ హి
సు॒వర్గో లోకః॑ సమా॒స్త్వాగ్నౌ బు॒తవో॑ వర్ధయన్తి॒త్యాహ॑ సమా॒భిరే॒వాగ్నిం వర్ధ॑య [౪౩]
త్యౌతు॒భిః సంవ॒ధ్సరం॑ విశ్వా ఆ భా॒హి ప్ర॒దిశః॑ పృథి॒వ్యా ఇత్యా॑హ తస్మాదగ్నిః సర్వా
దిశో॑ను వి భా॒తి ప్రత్యా॑హతామశ్వినా మృ॒త్యుమ॒స్మాది॒త్యాహ॑ మృ॒త్యుమే॒వాస్మాద॑ప
నుద॒త్యుద్వయం॑ తమస॒స్పరీ॒త్యాహ॑ పా॒ప్మా వై తమః॑ పా॒ప్మాన॑మే॒వాస్మాద॑ప హన్త్యగన్త
జ్యోతి॑రుత్తమమి॒త్యాహో॑సౌ వా ఆది॒త్యో జ్యోతి॑రుత్తమమాది॒త్యస్యై॒వ సాయు॑జ్యం గచ్ఛ॒తి
న సంవ॒ధ్సరస్తి॒ష్ఠతి॑ నా॒స్య శ్రీ॒స్తిష్ఠతి॑ యస్యై॒తాః క్రి॒యన్తే జ్యోతి॑ష్ఠతీముత్తమామన్వాహ
జ్యోతి॑రే॒వాస్మా ఉ॒పరి॒ష్టాద్దధా॑తి సు॒వర్గస్య॑ లోకస్యాను॒ఖ్యాత్యై॒త్ [౪౪]

యావన్తో॑స్య ముఖతశ్చి॒త్యస్య॑ వర్ధయత్యాది॒త్యోష్టావి॑గ్ంశతిశ్చ||5.1.8||

షడ్భి॑ర్దీక్షయతి షడ్వా బు॒తవ బు॒తుభి॑రే॒వైనం॑ దీక్షయతి సప్త భి॑ర్దీక్షయతి
సప్త॒చన్దాగ్ంసి॑ ఛన్దోభి॑రే॒వైనం॑ దీక్షయతి విశ్వే దే॒వస్య నే॒తురి॑త్యనుష్టుభోత్తమయా జుహోతి
వాగ్వా అనుష్టుప్తస్మాత్ప్రాణానాం వాగుత్తమైకస్మాదక్షరాదనాప్తం ప్రథమం పదం
తస్మాద్వద్వాచోనాప్తం తన్మనుష్యా ఉప జీ॒వన్తి పూర్ణ॑యా జుహోతి పూర్ణ ఇ॒వ హి
ప్ర॒జాప॑తిః [౪౫] ప్ర॒జాప॑తే॒రాప్త్యా॑ న్యూనయా జుహోతి న్యూనాద్ధి ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అసృ॑జత

ప్రజానాగ్ం సృష్ట్యై యదర్చిషి ప్రవృజ్జాద్యుతమవ రున్ధిత యదజ్గరేషు
 భవిష్యదజ్గరేషు ప్ర వృణక్తి భవిష్యదేవావ రున్ధే భవిష్యద్ధి భూయా భూతాద్ద్వాభ్యాం ప్ర
 వృణక్తి ద్విపాద్యజమానః ప్రతిష్ఠిత్యై బ్రహ్మణా వా ఏషా యజుషా సమ్భుతా యదుఖా సా
 యద్భిద్యేతాఽఽర్తిమార్చే- [౪౬] ద్యజమానో హస్యేతాఽస్య యజ్ఞో మిత్రైతాముఖాం
 తపేత్యాహ బ్రహ్మ వై మిత్రో బ్రహ్మన్నేవైనాం ప్రతి ష్టాపయతి నాఽఽర్తిమార్చతి యజమానో
 నాఽస్య యజ్ఞో హస్యతే యది భిద్యేత తైరేవ కపాలైః సగ్ంసృజేత్తైస్వ తతః
 ప్రాయశ్చిత్తిర్యో గతశ్రీః స్యాన్మథిత్వా తస్యాఽవ దధ్యాద్యుతో వా ఏష స స్వాం [౪౭]
 దేవతాముపైతి యో భూతికామః స్యాద్య ఉఖాయై సం భవేథ్న ఏవ తస్య స్యాదతో హ్యేష
 సం భవత్యేష వై స్వయమ్భుర్నామ భవత్యేవ యం కామయేత భ్రాతృవ్యమస్మై
 జనయేయమిత్యన్యతస్తస్యాఽహృత్యాఽవ దధ్యాధ్వాక్షాదేవాఽస్మై భ్రాతృవ్యం
 జనయత్యమ్బురీషాదన్నకామస్యాఽవ దధ్యాదమ్బురీషే వా అన్నమ్భియతే సయోన్యేవాఽఽన్న-
 [౪౮] మవ రున్ధే ముజ్జానవ దధాత్యూర్గైర్వ ముజ్జా ఊర్జమేవాఽస్మా అపి
 దధాత్యగ్నిర్దేవేభ్యో నిలాయత స కృముకం ప్రావిశత్కృముకమవ దధాతి యదేవాఽస్య
 తత్ర స్యక్తం తదేవాఽవ రున్ధ ఆజ్యేన సం యౌత్యేతద్వా అగ్నేః ప్రియం ధామ యదాజ్యం
 ప్రియేణైవైనం ధామ్నా సమర్థయత్యథో తేజసా [౪౯] వైకజ్కతీమా దధాతి భా ఏవాఽవ రున్ధే
 శమీమయీమా దధాతి శాన్త్యై సీద త్వమ్మాతురస్యా ఉపస్థ ఇతి తిసృభిర్జాతముప తిష్ఠతే
 త్రయ ఇమే లోకా ఏష్వేవ లోకేష్వావిదం గచ్ఛత్యథో ప్రాణాసేవాఽఽత్మన్ధత్తి||౫౦||

ప్రజాపతిర్ ఋశ్వేధ్వామేవాఽన్నం తేజసా చతుస్త్రిగ్ంశచ్ఛ||5.1.9||

న హ స్మ వై పురాఽగ్నిరపరశువుక్ష్ణం దహతి తదస్మై ప్రయోగ ఏవరేషిరస్వదయద్యదగ్నే
 యాని కాని చేతి సమిధమా దధాత్యపరశువుక్ష్ణమేవాఽస్మై స్వదయతి సర్వమస్మై స్వదతే
 య ఏవం వేదౌదుమ్బురీమా దధాత్యూర్గా ఉదుమ్బుర ఊర్జమేవాఽస్మా అపి దధాతి

ప్ర॒జాప॑తి॒రగ్ని॑మ॒సృజ॑త తగ్ం సృ॒ష్టగ్ం ర॒క్షాగ్ం॑స్య- [౫౦] జి॒హ్వాగ్ం॑స॒న్ధన్
 ఏ॒తద్దా॑క్షో॒ఘ్ను॑మ॒పశ్య॑త్తీ॒న వై స ర॒క్షాగ్ం॑స్యపా॒హత॑ యదా॒క్షోఘ్ను॑మ్భవ॒త్యగ్ని॑రే॒వ తే॑న
 జా॒తాద్ర॒క్షాగ్ం॑స్యప హ॒న్త్యాశ్వ॑త్థీ॒మా ద॑ధాత్యశ్వతో వై వన॒స్పతీ॑నాగ్ం సప॒త్నసా॒హో వి॑జిత్త్య
 వైక॒జ్ఞతీ॑మా దధాతి భా ఏ॒వాఽవ రు॑న్ధే శమీ॒మయా॑మా దధాతి శా॒స్త్వై సగ్ం॑శితం మే
 బ్రహ్మోదే॒షాం బా॒హూ అ॑తి॒రమి॑త్యుత్తమే ఔదు॒మ్బరీ [౫౧] వాచ॑యతి బ్రహ్మణై॒వ క్ష॑త్రగ్ం
 సగ్ం శ్యతి క్షత్రే॒ణ బ్ర॒హ్మ త॑స్మాద్బ్రా॒హ్మణో రా॒జన్య॑వా॒నత్యన్యం బ్రా॒హ్మణం త॑స్మాద్బ్రా॒జన్యో
 బ్రా॒హ్మణ॑వా॒నత్యన్యగ్ం రా॒జన్యం మృ॑త్యు॒ర్వా ఏ॒ష య॑దగ్ని॒రమృ॑తగ్ం హి॒రణ్యగ్ం
 రు॒క్మమ॑న్తరం ప్రతి ము॒ఞ్చతే॑మృతమే॒వ మృ॑త్యో॒రన్తర్ధ॑త్త ఏ॒కవి॑గ్ంశతినిర్బాధో
 భవ॒త్యేక॑వి॒గ్ంశతి॑ర్వై దే॒వలో॑కా ద్వాద॒శ మా॒సాః ప॒ఞ్చర్త॑వస్త్రయ ఇ॒మే లో॒కా అ॒సావా॑ది॒త్య
 [౫౩] ఏ॒కవి॑గ్ంశ ఏ॒తావ॑న్తో వై దే॒వలో॑కాస్తే॒భ్య ఏ॒వ భ్రా॑తు॒వ్యమ॑న్తరేతి నిర్బా॒దైర్వై దే॒వా
 అ॒సురా॑న్నిర్బాధే॒ఽకు॑ర్వత తన్నిర్బాధా॒నాం నిర్బా॑ధత్వం నిర్బాధీ భవతి భ్రాతు॒వ్యానే॒వ నిర్బా॑ధే
 కు॒రుతే సా॒విత్రి॒యా ప్రతి ము॒ఞ్చతే ప్రసూ॑త్యై
 నక్తోషా॑సేత్యుత్తరయాఽహోరా॒త్రాభ్యా॑మే॒వై నము॑ద్యచ్ఛతే దే॒వా అగ్నిం ధా॑రయన్త్రవి॒ణోదా
 ఇ॒త్యాహ ప్రా॒ణా వై దే॒వా ద్ర॒విణో॑దా అహోరా॒త్రాభ్యా॑మే॒వై నము॑ద్యత్య [౫౪]
 ప్రా॒ణైర్దా॒ధారాఽఽసీ॑నః ప్రతి ము॒ఞ్చతే త॑స్మాదా॒సీనాః ప్ర॒జాః ప్ర జా॑యస్తే కృ॒ష్ణాజి॑నముత్తరం
 తే॒జో వై హి॑రణ్యం బ్రహ్మ కృ॒ష్ణాజి॑నం తే॒జసా చై॒వై నం బ్ర॒హ్మణా చో॑భయతః పరి గృహ్ణాతి
 ష॒డుద్యా॑మగ్ం శి॒క్యం భవతి ష॒డ్వా ఋ॒తవ ఋ॒తుభి॑రే॒వై నము॑ద్యచ్ఛతే
 యద్ద్వాద॒శోద్యా॑మగ్ం సంవ॒థ్సరే॑ణై॒వ మౌ॒ఞ్జమ్భ॑వత్యు॒రైర్వై ము॒ఞ్జా ఊ॒రైర్జై॒వై నగ్ం
 స॒మర్ధ॑యతి సుపర్ణోఽసి గరు॒త్మాని॑త్యపేక్షతే రూ॒పమే॒వాఽస్యై॒తన్మహి॑మానం వ్యాచ॒ష్టే ది॒వం
 గచ్ఛ సు॒వః ప॒తేత్యా॑హ సువర్గమే॒వై నం॑లోకం గమయతి||[౫౫]
 ర॒క్షాగ్ం స్తో॒దుమ్బరీ ఆది॑త్య ఉద్యత్య సం చతు॒ర్విగ్ంశతి॑శ్చ||5.1.10||

సమిద్ధో అ॒శ్శన్ము॑దర॒మ్మతీ॑నాం ఘృ॒తమ॑గ్నీ మ॒ధుమ॑త్పి॒న్వమా॑నః॥ వా॒జీ వ॑హ॒న్వాజి॑నం
 జాత॑వేదో దే॒వానాం॑ వక్షి॒ప్రియ॑మా స॒ధస్థమ్॑॥ ఘృ॒తేనా॑శ్శన్ము॒నం ప॒థో
 దే॒వయా॑నాన్పు॒జాన॑న్వాజ్య॒ప్యేతు॑ దే॒వాన్ అను॑ త్వా స॒ప్తే ప్ర॒దిశః॑ స॒చన్తాగ్ స్వ॒ధామ॒స్మై
 య॒జమా॑నాయ ధే॒హి॥ ఈ॒డ్యశ్చా॑సి వన్ద్య॒శ్చ వా॑జి॒న్నాశు॑శ్చా॒సి మే॑ధ్య॒శ్చ స॒ప్తే అ॒గ్నిష్టా॑
 [౫౬] దే॒వైర్వసు॑భిః స॒జోషాః॑ ప్రీ॒తం వ॑హ్నిం వహతు జాత॑వేదాః॥ స్తీ॒ర్ణం బర్హి॑ః సు॒ష్ఠరీ॑మా
 జుషా॑ణోరు పృ॒థు ప్ర॒థమా॑నం పృ॒థివ్యా॑మ్ దే॒వేభి॑ర్యుక్తమ॒దితిః॑ స॒జోషాః॑ స్యో॒నం కృ॑ణ్వానా
 సు॒వితే ద॑ధాతు॥ ఏ॒తా ఉ॒ వః సు॒భగా॑ వి॒శ్వరూ॑పా వి పక్షో॒భిః శ్ర॑య॒మాణా॑ ఉదా॒తైః
 ఋ॒ష్యైః స॒తీః క॒వషః॑ శు॒మ్భమా॑నా ద్వా॒రో దే॒వీః సు॒ప్రాయ॑ణా భవన్తు॥ అ॒న్తరా
 మి॒త్రావ॑రుణా చరన్తీ ము॒ఖం య॒జ్ఞానా॑మ॒భి సం॑విదాసే॒ ఉషా॑సా వాగ్ం [౫౭] సు॒హిర॑ణ్యే
 సు॒శిల్పే॑ ఋ॒తస్య॑ యోనావి॒హ సా॑దయామి॥ ప్ర॒థమా॑ వాగ్ం స॒రథి॑నా సు॒వర్ణా దే॒వౌ
 ప॒శ్యన్తౌ భు॑వనాని వి॒శ్వా అ॒పిప్ర॑యం చోదనా వాం మి॒మానా॑ హోతారా జ్యోతిః ప్ర॒దిశా
 ది॒శన్తా॑॥ ఆది॒త్యైర్నో భార॑తీ వష్టు య॒జ్ఞగ్ం స॒రస్వతీ॑ సహ రు॒ద్రైర్న ఆవీ॑త్
 ఇ॒డోప॑హూతా వసు॒భిః స॒జోషా॑ య॒జ్ఞం నో దే॒వీర॑మ్మతే॒షు ధ॑త్త॥ త్వష్టా వీ॒రం దే॒వకా॑మం
 జ॒జాన॑ త్వష్టుర॒ర్వా జా॑యత ఆశురశ్వః [౫౮] త్వష్టే॒దం వి॒శ్వం భు॑వనం జ॒జాన॑ బ॒హోః
 క॒ర్తార॑మి॒హ య॒క్షి హో॑తః॥ అశ్వో ఘృ॒తేన॑ త్మన్యా సమక్త ఉప దే॒వాగ్ం ఋ॒తుశః॑ పాథ
 ఏ॒తు వ॑న॒స్పతి॑ర్దే॒వలో॑కం ప్ర॒జాన॑న్ముగ్నినా హ॒వ్యా స్వ॒దితా॑ని వక్షత్॥ ప్ర॒జాప॑తే॒స్తప॑సా
 వా॒వృ॒ధానః॑ స॒ద్యో జా॒తో ద॑ధిషే య॒జ్ఞమ॑గ్నీ స్వా॒హాకృ॑తేన హ॒విషా॑ పురోగా యా॒హి సా॒ధ్యా
 హ॒విర॑దన్తు దే॒వాః॥ [౫౯]

అ॒గ్నిష్టా॑ వామశ్వో ద్వి॒వత్పా॑రిగ్ంశచ్చ॥5.1.11॥

సా॒వి॒త్రాణి॑ వ్యృ॒ద్ధము॑త్క్రామ దే॒వస్య॑ ఖనతి క్రూ॒రం వా॒రుణ॑స్సప్త॒భిదే॑కవిగ్ంశత్యా ప్తద్భిర్న హ స్మ సమిద్ధో అ॒శ్శన్మే॑కాదశ
 ||11||

సా॒వి॒త్రాణ్యు॑త్క్రామ క్రూ॒రం వా॒రుణః॑ పశవస్సుర్న హ స్మ నవపశ్శాశత్॥౫౯॥

సావిత్త్రాణి హవిరదన్తు దేవాః॥

॥ హరిః ఓమ్॥

॥ శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ ఇతి పంచమ కాణ్డే ప్రథమః ప్రశ్నః॥